

Wd. 78.

Invent. Bischoff. inv. 20.

- 2. Carrach Hal.
- 1 Paternoni & Schmid Lipp.
- 2 Flor. Révizi Lipp.
- 1 Franciscorum Vitemb.
- 3 Fr. J. Fijcher Wiffomb.
- 1 Kraus Vitemb.
- 1 Wierner Vitemb.
- 1 Geo. Engelbrecht Ten.
- 1 Mylius Lipp.
- 1 P. Müller Ten.
- 1 Zöllli Ten.
- 1 G. Massee (Uhl) Ten.
- 1 I. Jac. Massee Lipp.
- 1 Agosti Lipp.
- 1 Rays Gips.
- 1 Schaumburg Vitemb. (Hilbert)

Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

PROGRAMMA IVRIDICVM 14/
DE
BROCARDICO:
ILLIQVIDI CVM LIQVIDO
NULLA EST COMPENSATIO

Ad L. ult. §. 1. C. de Compensat.

VVLGO:

Geld vor, Recht nach,

QVO
DISPV TATIONES SABBATHINAS
PVBLICAS
INDICAT

ET
AD EAS AVDIENDAS
PATRONOS ATQVE FAVTORES
QVA DECET OBSERVANTIA
INVITAT

D. IOANNES TOBIAS CARRACH
IVRIVM PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS

HALAE MAGDEBVRGICAE
TYPIS IOANNIS FRIDERICI GRVNERTI
RECVS. ANNO MDCCCXX.

(5)

PROGRAMMA
BROCARDIO
MAGVIDI CVM LIOVIDO
VILLA EST COMPENSATIO

M. L. v. l. C. de G. de G. de G.

Quo tunc dicitur

DISPUTATIONES SABBATHINAE
PUBLIAS
INDICAT

AD EAS ADDENDAS
PATRONOS ATQUE MAIORES
CVA DECT OBSERVANTIA
IN VITA

D. IOANNES TOBIAS CARRACH
IURVM PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS

WILHELM. WUNDERLICH
HIS IOANNIS FERDIN. DE WILHELM.
RECTE ANNO MDCCCLXXIII

Q. D. B. V.

§. I.

Antiqua non solum apud Romanos regularum iuris fuit autoritas: sed in Germania etiam hodie a multis magni habentur sententiæ iuridicæ, quæ a BVRCHARDO Episcopo Wormatiensi, qui sec. XI. floruit, dicuntur Brocardica, STRAVCH *Amænit. Iur. Can. Eclog. VI. c. 6.* Nec omnino res erit reprehendenda, præsertim in ICTis forensibus, quos oportet plurima ex memoria exponere; cum tamen insignem legum molem vix sustinere possit hominis memoria: cur itaque

A 2

que

4. DE PROCARDICO: ILLIQUIDI CVM LIQUIDO

que brocardica axiomata iuris continentia non deberent subuenire, vbi memoria defecit? Neque vero dissimulandus est eiusmodi sententiarum abusus, quem cum DVARENO *Comment. ad L. 1. §. 4. D. de V. O.* CUIACIO *in Papinian. ad L. 4. D. de Vsur.* THOMASIVS *Diss. de Fatuit. brocard. caus. fatua excus. a dol. cap. 1.* notauit: sæpe enim loco iustarum regularum circumferuntur obscuræ, inadæquatæ imo falsæ positiones, quæ, quo fertiliores sunt conclusionum, eo plures gignunt errores. Idcirco adhibenda sunt brocardica cum duplici cautione PAVLI *in L. 1. D. de Reg. Iur.* vt eorum veritas & autoritas ex ipsis legibus harumque valore & veris iurisprudentiæ principiis æstimetur, & in applicatione omnes circumstantiæ rite considerentur, an regula ad eas pertineat. Eodem examine indiget tritum dictærium: *Illiquidi cum liquido nulla est compensatio*: MARTINI *Comm. ad Tit. 39. §. 1. n. 269. & Tit. 45. §. 12. n. 34. Ord. Iud. Sax.* de quo paucis hac præfatione exercitii cuiusdam disputatorii tractabo.

§. II.

§. II.

Dubio caret, quod compensatio, quæ est debiti & crediti mutui inter se contributio, Iure Rom. recentiore obligationem non demum *ope exceptionis* sed *ipso iure* tollat, ita vt non opus sit debitori cui creditor ad idem obligatus factus est, ius compensandi & facultatem inde contra creditorem excipiendi a pratore impetrare, neque conuentione mutua cum creditore de hac re indigeat, verum ipso momento, quo creditor debitori suo idem debere incipit, eius creditum & actio pro concurrente summa exstinguatur *§. 30. Inst. de Act. L. ult. C. de Compens.* & effectus solutionis vtrimque incipiant: vnde quod omiſſa compensatione solutum tanquam indebite solutum condici potest *L. 10. §. 1. D. de Compens. L. 30. D. de Cond. Indeb. FRANTZKIUS ad Tit. D. de Compens. n. 8.* Eadem præcepta in Germania quoque obtinere, eo minus dubium, quo magis compendiosa hæc solutio æquitati naturali congrua est; cum dolo

A 3

quis

quis petat id, quod mox restitutus est: sicuti iam CAROLI M. tempore Germanos naturalia hæc principia secutos esse, ex *Caroli M. Capitul. Lib. VII. cap. 224.* probauit & a dubio ex *Iure Sax. Prou. Lib. III. art. 12.* desumpto vindicauit SCHILTER *ad ff. Exercit. XXVIII. §. 16.* Antiqui autem iuris Romani fabulæ de negotiis & actionibus bonæ fidei atque stricti iuris distinctis, ac diuersus aut ipso iure ciuili, aut ope exceptionis, a prætore contra obligationem iure ciuili stricto adhuc inique durantem impetrandæ, credita & actiones tollendi modus in Germania nunquam obtinuit.

§. III.

Quoniam autem compensatio factum supponit, vnde mutuum debitum & creditum exortum: ideoque debitor, nihilominus coram magistratu conuentus, actorem compensatione repulsurus omnino tenetur, factum illud, & quod ius actoris inde mutuo credito nato extinctum fit, in iudicio allegare, adeoque exceptionem

com-

compensationis coram magistratu, qui eam vaticinari nequit; deducere; cuius exceptionis fundamentum in facto consistens, si negetur, reus, vti in cæteris exceptionibus, probare debet: Quo facto tamen non demum a tempore oppositæ aut probatæ exceptionis, sed statim ab eo momento, quo creditor debitori iterum obligatus existit, solutionis effectus compensatio habet per §. 2. Equidem IMPERATOR IVSTINIANVS voluit, *vt compensationes obiciantur, si causa, ex qua compensatur, liquida sit, & non multis ambagibus innodata, sed possit iudici facilem exitum sui præstare*, quod pluribus in *L. ult. §. 1. C. de Compensat.* legere poteris. Huius legis summulam *Corpus Iuris Glossatum* non solum hoc modo profert: *Debiti ad debitum admittitur compensatio. Fallit in tribus casibus, scilicet, quando debitum petitum est liquidum, exceptio autem obscura &c.* sed etiam exinde formatum est brocardicum: *illiquidum cum liquido nulla est compensatio*; vt hoc casu locus sit parcemiæ Germanicæ: *Geld vor, Recht nach.*

§. IV

Verum enim vero hæc *Lex ult. C. de Compens.* non hodie demum dubiis ansam dedit: nam, ut transeam *CVIACIVM Lib VIII. Obs. XVI. ex L. 22. D. de Compens. & L. 3. D. de Tut. & ration. distr. §. seq.* accipiemus, colligentem, ac si IMPERATOR nihil noui constituisset, varie de ipsa legislatoris voluntate, & ad quos casus pertineat, disputatum est. Sic quidam hanc legem restringunt ad casum, si reus, qui intentionem actoris negauit, conuictus tamen compensatione se tueatur. Audiendum vero reum esse censent, si intentionem actoris confitens compensationem obiiciat: quia 1) alias posset aduersarius interim desinere soluendo esse, & 2) posset debitum naturale esse, quod non actione, sed compensatione impetrandum, 3) prætereaque actorem ab onere probandi releuans ipse ab eodem releuandus esset. *vid. cum Glossa BRVN- NEM. ad cit. L. ult. n. 7.* Verum præterquam quod in hac lege actoris intentionem confitenti conditio melior quam neganti concessa non appareat,

NULLA EST COMPENSATIO. 9

pareat, atque huic exceptio compensationis absolute non sit denegata, adhuc rationes duæ prioribus ex BRUNNEMANNO prolatae tam ad reum negantem quam confitentem spectant, & primæ rationi per cautionem, secundæ per conditionem indebiti *vid. §. 2.* sati fieri potest: postrema ratio autem aperte falsa & a re aliena est; sic porro ipse BRUNNEMANNVS *cit. loc. n. 8.* iterum cum *Glossa* totam rem committit iudicis arbitrio. Sane debitum litigiosum a reo intentionem actoris quoque negante in compensationem deduci posse, satis liquet ex *L. 8. & 16. §. 1 D. de Compens. L. 25. & 6. C. eod.* quantumque temporis spatium apud Romanos indultum fuerit, ad exceptionem compensationis liquidam reddendam, facile colligere licet argumento a fisci causa favorabiliore ad causas privatorum deducto ex *L. 46. §. 4. D. de Iure fisci*: cum bimestre spatium, ad hanc exceptionem contra fiscum probandam, reo concessum sit.

§. V.

Equidem *cit. Legis ult. C. de Compens.* intentio huc redire videtur. Antiquo Iure Ro-

B

mano

IO DE BROCARDICO: ILLIQUIDI CVM LIQUIDO

mano compensationem tantum locum habuisse in iudiciis bonæ fidei, plane autem non in iudiciis stricti iuris, sed in his ex constitutione MARCI eam demum admissam fuisse opposita exceptione doli ex *§. 30. Inst. de Action.* palam est, & latius docet CUIACIUS *cit. loc.* quin IDEM ex *L. 4. 6. & 21. D. de Compens.* colligit, quod tandem inter prudentes constiterit, & ab IMPERATORE ALEXANDRO SEVERO *L. 4. C. eod.* atque postremo a IVSTINIANO *L. ult. C. eod.* confirmatum sit, compensationem ubique ipso iure fieri. Cæterum exceptiones peremptoriæ in iudiciis bonæ fidei quodcumque opponi poterunt, quæ in iudiciis stricti iuris ante litis contestationem proponendæ & post eam probandæ erant. Exæquata itaque compensandi facultate in bonæ fidei & stricti iuris iudiciis, compensationis exceptio quoque in quouis iudicio quodcumque opponi quod posset, sequebatur. Ne tamen hoc iure nouo in protractionem litium abuterentur rei, voluit IVSTINIANVS *cit. L. ult.* vt eiusmodi exceptionem, si non ante litis

con-

contestationem sed demum post eam infine litis fit opposita, iudices hoc casu non attendant, sed *stricto iure antiquo* uti debeant, *alii iudicio compensationem reseruando, si ambagibus multis inodata maiorem & ampliorem exposcat indaginem, seu iuxta § 30. Inst. de Action. si iure aperto non nitatur.* Hæc verba quidem ad modum probandi compensationem necessario non pertinent, sed de qualitate debiti compensandi ex futuro euentu dependente, adeoque incerta, possunt intelligi; quæ etiam est sententia *L. 22 D. de Compens. & L. 3. de Tut. & rat. distr.* quas *supra §. 4. EXCVIACIO citavi conf. GOIHOFRED. ad cit. Leg. 3.* Quin licet IMPERATOR quoque simul ad ipsum exceptionem probandi modum respexisset: dubito tamen, num ambagibus litis obuiam iuerit; qui potius ambigua & nimis indeterminata lege vago & illimitato arbitrio iudicum rem committens incertitudini iuris & ambagibus ansam dedisse videtur.

§. VI.

Ista Romanæ legis incertitudo indeque exsculpta ICtorum regula vulgaris eo minus com-
moda

12 DE BRÖCARDICO: ILLIQUIDI CVM LIQUIDO

moda est foris Germanicis, quo minus compensationem ex Romano Iure didicerunt Germani *vid. §. 2.* aut ex illo eam haurire opus est, atque quo magis fori Romani processus in multis nobis ignotus vel certe parum aptus est. Quam incertum præterea in ipsis foris Germanicis sit, quid in continenti liquidum, quidue altioris indaginis, dixi *Dissert. de Exception. lit. ingress. impediētib. & c. §. 13.* Quousque itaque compensationis exceptio tanquam liquida obiici queat, aut tanquam illiquida ad aliud iudicium reiicienda sit, ex propriis principiis ipsius processus Germanici & secundum relationem ad eum procedendi modum, quo tractatur actio, cui compensatio obiicitur, erit diiudicandum. Videlicet I) si conventio ab actore intentata summario processu, utpote cambiali, executiuo, alioque tractatur, compensatio quemadmodum admitti & summariter de ea doceri debeat, statuendum est ex indole cuiusuis harum causarum & summarii, quo qualibet tractanda, processus qualitate ordinationibus processualibus cuiuslibet loci specialius determinata, atque

atque pro modo reliquas exceptiones in his causis disceptandi. II) Quod si actio ordinario processu examinetur, tunc quidem compensationis exceptio ante lit. cont. obiecta attendi non poterit, sed post eam reiicienda est, per deducta *cit. Diff.* Si vero III) in processu ordinario lit. contestationi ista defensio adnectetur, ea audienda est, siue reus actoris intentionem per omnia confessus fuerit, siue eam penitus negauerit, siue litem partim affirmando, partim negando contestatus fuerit, quocunque medio & modo solenniore probandi indigeat exceptio, aut quocunque probandi medio reus intra ordinarium terminum probatorium uti velit *conf. BEYER. Delin. Iur. Ciu. ad Pand. Tit. de Compens. posit. 32 sqq. CARPZ. P. I. Const. VIII. Def. 13 & 14 n. 6.* Nulla enim subest ratio, vnde hæc exceptio deterior esse debeat aliis peremptoriis, cum tamen litem non magis remoretur. Hinc non solum de Iure Saxonico cum Notis ad STRAVCHII *Dissert. XVII. ad Ius Iustin. Thes. X.* sed etiam de processu communi ita tenendum est, vtpote cuius principiis dicta conueniunt.

IV) Idem illud quoque obtinebit, licet quidem lit. contestationi subnexa non fuerit; attamen si de-
 nuo emergens ante sententiam, aut V) quidem
 post sententiæ pronounciationem, sed in secunda
 instantia vi beneficii *Legis 4. C. de Tempor. appel-
 lat.* proponatur hæc exceptio: utroque enim
 hoc casu ordinaria probatione eam deducere, nul-
 la prohibet ratio. VI) Plane aliud est, si demum
 post rem iudicatam executioni compensatio ob-
 moueatur. Nam quæ tunc exsurgunt controuer-
 sia aut oggeruntur exceptiones ad instar proces-
 sus summarii sunt expediendæ; idque eo magis,
 quo maior calumniandi suspicio nunc exoritur:
 quapropter repetenda sunt dicta *num. I.* Denique
 VII) etiam si hoc & sub *num. I.* relato casu de ex-
 ceptione compensationis summarie doceri ne-
 queat, ea quæ alii iudicio reseruetur & tandem per
 reconuentionem deducatur: nihilominus tamen
 effectus compensationis nunc demum probata
 non ab hoc tempore, sed ex eo momento, quo cre-
 ditum natum est, cœpisse, æstimari debent *per ff. 2
 & 3.* Satis ex his constabit, quæ sit virtus brocar-

dici

dici nostri, & quomodo hæc regula vitietur; plura addere, instituti ratio non permittit: sed restat, vt exponam de negotio, cui præmittenda fuit hæc præfatio.

§. VII.

Annus abhinc est, cum *programme de Sorbite fallaci* commendarem simulque indicerem publicum exercitium disputatorium. Res successit feliciter, & instituti vtilitate in imitationem laudabilem accensi sunt Iuuenes Nobilissimi Iurium Cultores ab industria, eruditione, quam ætas exigit, & probitate commendandi

DN. IOANNES ERNESTVS REIMERS,

Halensis Magdeburgicus.

DN. IOAN. ANDREAS PFANNENSCHMID,

Quedlinburgensis.

DN. FRIDERICVS IVLIVS SPECKHVN,

Magdeburgensis.

DN. CHRIST. GVILHELM. KORNMANN,

Magdeburgensis.

DN. IOAN. AVGVST. FRAVENDORFF,

Custrin. Marchicus.

DN.

DN. IOANNES SAMVEL WILKE,

Züllichouienfis Silefacus.

qui idem exercitium me præfide postularunt. Suasor his fui, vt ipsi occasione Institutionum Imperialium theses in chartam coniiicerent ex cathedra publica defendendas, in quibus eligendis libertatem concessi autoribus, quo facilius, pro viribus cuiusuis, sit disputatio, non ostentandi, sed profectuum excolendorum causa in publicum prodeuntibus. Igitur per præfens semestre æstiuum quouis die Sabbathi post *horam primam pomeridianam* in Auditorio Iuridico, auf der Wage, disputabunt, quos & quo per sortem assignato ordine recitauit: cuius negotii initium erit Ieh. Iuu. die XIV. Iunii a. c. Quam ob rem PATRONI & FAVTORES, vt sua præsentia animos Iuuenum egregiorum magis accendant, ea, qua par est, obseruantia etiam atque etiam rogan- tur. Dab. Halæ Magdeb. die X. Iunii Anno MDCCXXXVIII.

THESES

THESES

Occas. Procemii et Lib. I. Tit. I. usque ad VIII. Inst.

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOANNES ERNESTVS REIMERS

HALENSIS MAGDEBVRGICVS.

Thef. I.

Non laudanda est iurisprudencia forensis, quæ in confi-
ciendis instrumentis publicis postulat inuocationem
nominis diuini occas. Reecess. Imp. 1512.

II. Nulla prærogatiua officialium militarium ante ordi-
nem civilem, nec huius ante illos ex Pr. Procem. Inst. probari
potest.

III. Partitio Institutionum in quatuor libros magis ab Im-
peratore ex necessitate, quam animo deliberato facta est. Me-
rito igitur negligendæ sunt ineptiæ commentatorum in hanc
materiam.

IV. In scribendis legibus & codicillis recte prohibentur
scripturæ compendia, quæ pariter fieri non solent in curiis &
cancellariis.

V. Iustitia personæ, quæ a Triboniano definitur, planè
ad ius civile non spectat & definienda ac tractanda potius est
iustitia actionis, vrpote quæ est qualitas, secundum quam actio
vel præcepta vel licita est.

VI. Sine lege actiones, neque bonæ, neque malæ, neque
iustæ neque iniustæ sunt.

VII. Non satis illorum opinio fundata est, qui vnicum
iuris præceptum esse aiunt: *Neminem lade.*

VIII. Hæc tria iuris præcepta: Honeste viuere, nemi-
nem ledere, suam cuique triuere, non ad solam Iurispruden-
tiam, sed & ad Theologiam & Philosophiam, quatenus ad bene
beateque viuendum viam parant, pertinent.

IX. Infantes expositi, quorum parentes ignorantur, non
spurii, sed legitimi esse præsumuntur.

C

X. Ser.

X. Seruus sine domino esse nequit: nec contrarium probatur, quod seruus hereditarius nullius sit in dominio.

XI. Manumissoris animus fraudandi creditores praesumitur ex re: quapropter sufficit, alienatorem scire, se soluendo non esse tempore alienationis, aut alienando non manere soluendo.

XII. Ius alyli praeter rationem extensum fuit.

T H E S E S

Occas. Lib. I. ad Tit. IX-XII. Institutionum.

AB AUCTORE

IO. ANDR. PFANNENSCMID

QVEDLINBURGENSI

PUBLICAE DEFENDENDAE.

Thef. I.

De iure Romano patria potestas erat dominium Quiritarium in corpus & bona liberorum soli patri competens. De iure Germanico autem, principia iuris naturalis sectante, est imperium in liberos competens ob educationem & alimentationem. Qua de causa parentibus in liberos nil competit nisi modica castigatio, delicta vero magistratui relinquenda.

II. Ex his etiam patet, plures effectus patriae potestatis Romanae in Germania cessare.

III. De iure Germ. liberi a potestate patria liberantur simulac separatam instituunt oconomiam, inuito etiam patre, quod secus erat I. R.

IV. In Germania separatam oconomiam liberi instituunt matrimonium contrahentes.

V. Vsfusfructus parentum in bonis liberorum iure Germ. prouenit ex tutela. Errant itaque I. Cti ex iure Rom. illum deriuantes.

VI. Vsfusfructus quippe Romanorum patrius est reliquus ex iure acquirendi patris per filium.

VII. Definitio matrimonii, quam Tribonianus in §. 1. Inst. de patri. potest. suppeditat, minus recta est; dicendum potius, quod matrimonium sit societas maris & foeminae solibus

bolis procreandæ mutuique adiutorii gratia inita secundum
solennia legibus præscripta.

VIII. De iure Germ. ius connubiorum non est præroga-
tiua status ciuilib, sed quisque, siue liber siue seruus fuerit, ve-
rum ac constans contrahit matrimonium, nec obtinet distin-
ctio Rom. inter connubium, quo ciues Romani, matrimoni-
um, quo peregrini, & contubernium, quo serui gaudebant.

IX. Liberi matrimonium contrahentes de iure Nat. ex
regulis decori parentum consensum impetrare tenentur, quæ
regulæ legibus posticipis passim confirmatæ.

X. Hinc parentum consensum consistorium quandoque
supplere potest.

XI. Castratus verum matrimonium inire non potest.

XII. Legitimatio de iure Rom. in fauorem patris prima-
rio introducta est.

XIII. Adoptiones & arrogationes in Germania raro oc-
currunt, cessantibus rationibus.

XIV. In vnione prolium nil nisi pactum parentum requi-
ritur.

XV. Vnio hæc, quam Icti quidam sub nomine adoptio-
nis Germanicæ venditant, vna cum adoptione Rom. antiquis
moribus Germanicis ignorata fuit.

XVI. Plures modi Rom. soluendi patriam potestatem
apud nos extra vsum sunt, & notandum venit axioma: cessan-
te causa potestatis patriæ, cessat & ipsa potestas.

XVII. Emancipatio ad certum actum expediendum;
quam Icti quidam effinxerunt, plane nullius momenti est.

Occas. Tit. XIII. ad XXII. Lib. I. Instit.

PUBLICÆ DEFENDENDÆ

AB AVCTORE

FRIDERICO IVLIO SPECKHVHN

MAGDEBVRGENSI.

Thef. I.

Tutela est munus publicum.

C 2

II. Di-

II. Diuiditur I. R. in testamentariam, legitimam & datiuam. Sed I. G. lis de hac diuisione frustra est.

III. Tutor testamento datus confirmatione indigens I. R. pro testamentario est habendus, non pro datiuo I. G. nihil refert.

IV. Posthumis testamento tutor dari potest.

V. Valde controuertitur, quis posthumus dicatur? Sunt, qui eum dicunt posthumum, qui post testamentum conditum nascitur: & sunt, qui eum posthumum dici concedunt, qui post defunctum patrem in lucem editur, quibus assentior.

VI. Seruus proprius sine libertate testamento tutor datus tacite directam accipit libertatem I. R.

VII. Tutor Rom. datur personæ, non causæ: secus se habet in Germ. mit dem Vormund.

VIII. Deficiente testamentario tutore, proximi agnati ad tutelam vocantur.

IX. Intuitu tutelæ quis pro parte testatus, pro parte intestatus decedere potest.

X. Quo ordine defertur hereditas, eodem etiam ordine legitima tutela.

XI. Legitima parentum tutela Iur. Rom. & Germ. non est eadem.

XII. Maximam & mediam capitis deminutionem passim personæ esse desinunt I. R. Sed I. G. capitis deminutio exigui est usus.

XIII. Dignitatis priuatio non inducit capitis deminutionem.

XIV. Minores XXV. annis a tutela datiuæ & legitima prorsus excluduntur. Quod contra in testamentaria.

XV. Magistratui tutoris datio, quæ ex L. Attilia descendit, non competit, nisi speciali lege concessa: I. G. ordinariæ iurisdictioni, etiam inferiori, regulariter cohæret.

XVI. I. R. post pubertatem tutores rationes reddere tenentur: I. G. quotannis.

XVII.

XVII. Tutoris autoritas non est necessaria, si pupillus conditionem suam reddit meliorem.

XVIII. Pupillus contrahens sine tutore non obligatur civiliter, licet naturaliter quandoque.

XIX. Contractus bilaterales a pupillo sine tutore initi sunt claudicantes: quos, si pupillus velit impleri, ipse ut impleat, necesse est.

XX. Autoritatem tutor interponere nequit, si inter ipsum & pupillum aliquid gerendum.

THESES

Occaf. Tit. XXII & seqq. usque ad f. l. 1. Inst.

PUBLICÆ DEFENDENDÆ

AB AUCTORE

CHRIST. GVILIELMO KORNMANN

MAGDEBURGENSI.

Thes. I.

Venia ætatis iuri N. conueniens, eamque concedendi facultas est penes Germ. principes? conf. ILL. DN. ALV-DEWIG. *opusc. de ætat. legit. pub. & mai. c. 9. probl. II.*

II. Capitis deminutio, licet maxima, I. G. tutelam minime tollit. Quamuis, ad talem vel similem pœnam, capitis deminutionem I. R. efficientem, condemnatus ut remoueat, alia suadeat ratio.

III. I. G. finita tutela tutor pro administratione præmium petit iure perfecto.

IV. I. G. cessat distinctio inter puberes & maiores, quos communi vocabulo appellamus: *die zu ihren (männlichen) (voigtbaren) Jahren gekommen.* Loco tutorum & curatorum I. R. distinctorum I. G. utimur non sine ratione vocabus: *Mun dius, Vormund, Gerhaber, synonymis.*

V. I. G. tutor non tenetur satisfacere vel alio modo cauere.

VI. Causæ excusandi a munere tutelæ I. R. non inepte

diuiduntur in necessarias & voluntarias. Sed I. G. distinctio
hæc cessat.

VII. I. G. omnes causæ excusandi simul proponendæ.

VIII. I. G. tutelæ iam susceptæ, non ex numero, sed ex
onere, excusant a noua subeunda.

IX. I. G. literarum expers non omnino vacationem me-
retur a munere tutela.

X. I. G. milites superioris ordinis volentes ad tutelam
admittendi.

XI. I. G. marito ipso iure cura vxoris defertur. *Er wird
ihr ehelicher Voigt.*

XII. Curator mulieris est improprie sic dictus.

XIII. I. G. non singulare ius est, quod mulieres ad accu-
sationem suspecti admittantur. Ius enim standi in iudicio iis
iure ordinario competit.

XIV. I. G. non tenetur tutor ad confirmationem iudici se
offerre ante citationem, nec ideo sic suspectus. Multo minus
incumbit illi damni, hac mora bonis pupilli illati, restituo.

XV. I. G. Magistratus in arbitrio est, confirmationem
tutori dare vel denegare. Et confirmationem cflagitans, su-
spectus est.

XVI. I. G. tutor remotus, licet ob dolum, non tamen sit
infamis. conf. THOMAS. *not. ad ff. tit. de his qui notantur infamia.*
Et formula, quam in foris G. sententia adiicere solent:
seiner Ehren unbeschadet, superflua est.

THESES

Occas. Tit. I. & II. Lib. II. Instit.

QVAS DEFENDET

AUCTOR

IOAN. AVGVSTVS FRAVENDORFF,

CVSTRIN. MARCHICVS.

Thef. I.

Ad res communes, quarum vsus omnibus hominibus a natura

tura

tura concessus, cum Imperatore nostro & Grotio littora maris sunt referenda, immo & mare ipsum, Seldeno frustra refragante.

II. Cenotaphium non est locus religiosus.

III. Vfus doctrinæ de rebus diuini iuris exiguus inter protestantes aut plane nullus est.

IV. In occupatione tanquam attributum essentialie requiritur corporalis adprehensio.

V. Seruitutem gentium iuri siue naturæ non contrariam esse, iudicamus.

VI. Male a commixtione pecoris ad frumenti commixtionem argumentatur Tribonianus.

VII. B. F. possessor fundi fructus, perceptos sibi acquirit: extantes nondum vsucaptos verus sibi vindicat dominus.

VIII. Qui fundum alienum m. f. possedit, fructus restituit & perceptos & quos percipere dum potuisset neglexit.

IX. Thesauri acquisitio tam ad inuentionem quam ad accessionem I. R. refertur.

X. Res incorporales tradi non possunt.

XI. Res corporales sunt vel mobiles vel immobiles. Classi posteriori accensendæ res vsui perpetuo & certo loco destinatæ, e. g. eiseru Vieh ic.

THESES

Occas. *Lib. II. Inst. a Tit. III. ad IX.*

AB AVCTORE

IOANNE SAMVELE WILKE

ZÜLLICHOVIENSI - SILESIACO

PVBlice DEFENDENDAE

Thef. I.

Seruitutes rusticæ & vrbanae a prædiis dominantibus nomen trahunt.

II. Prædia ipsa vero non a loco, sed ab vsu dicuntur.

III. Ser.

III. Seruitus oneris ferendi, qua paries a domino fundi
seruientis reficiendus, iure Rom. anomala, iure G. talis non est.

IV. Seruitus personalis est, vbi fundus seruit personæ.

V. Vsfufruætuarius vtitur re vti est: hinc eam immuta-
re nequit.

VI. Resoluto iure vsfufruætuarii resoluitur ius eius, cui
vsfufruætuus cessus.

VII. Minus habet, qui vsu, quam qui vsufruætuum
habet.

VIII. Habitatio plus est quam vsus ædium, minus quam
vsufruætuus.

IX. Vsfuæcio introducta est primario ad certitudinem
dominiõrum.

X. Præscriptio potius in negligentia pœnam concessa
videtur.

XI. Res sacra & religiose contra iuris Rom. principia
Germ. iure recte vsuæcipiuntur.

XII. Præscriptionem immemoriam tanquam eas ob-
scurum merito reijcio.

XIII. Donatio perperam ad modos acquirendi domi-
nium ciuiles refertur.

XIV. Acceptatio expressa donatarii ad donationis va-
lorem haud requiritur I. R. recentiore & G.

XV. Mortis causa donationes veteribus Germanis pla-
ne fuerunt interdita.

XVI. Fundum dotalem maritus I. G. valide alienat, ces-
sante ratione Romana.

XVII. Pignus recte definitur per ius in re debitoris cre-
ditori concessum in securitatem crediti.

XVIII. Peculia Romana vix videntur applicabilia in Ger-
mania.

XIX. Multum interest inter acquisitionem R. per seruos
& G. per homines proprios.

XX. Testamenti factio Germanis olim profus fuit igno-
ta.

THE.

T H E S E S

Occas. Tit. X. usque ad XIV. Lib. II. Inst.

PUBLICÆ DEFENDENDÆ

AB AVCTORE

FRIDER. WILHELM. BRANDHORST

POTSDAM. MARCH.

Thef. I.

Testamentum est vltima voluntas legitime declarans heredem directum.

II. Sed in Germania Testament etiam denotat codicillos.

III. Quemadmodum quoque Erbe non raro indigitat quemuis, qui occasione mortis alicuius aliquid lucratur.

IV. Testamenta non sunt iuris Naturæ.

V. Imaginaria est æquitas atque pietas, ex qua nonnulli testamenta commendant: nec obft. lesaiæ cap. XXXVIII. vers. 1.

VI. Testamenta sunt pestis Germaniæ.

VII. Seruis Germanicis facultas testandi non omnino deneganda est.

VIII. Hinc testamenta eorum, qui apud hostes sunt, valebunt citra fictionem iuris postliminii & Legis Corneliæ, & licet tales sint serui.

IX. Iure Romano nemo decedere debet pro parte testatus & pro parte intestatus: quod iur. Germ. nihil noui est.

X. Seruus, qua talis, in Germania heres esse potest, & hereditatem sibi acquirit.

XI. Heres solus in re certa institutus non statim totam hereditatem nanciscitur in Germania.

XII. Valet heredis institutio in diem iure fideicommissi.

D

XIII.

XIII. Contenta *Legis 88. §. fin. D. de legat. II.* ad testamen-
ta Germanica admodum apta sunt: indeque ad effectum co-
dicillorum euentualium absolute necessaria non est clausula
codicillaris.

THESES

Occas. *Institut. Lib. II. Tit. XV. XIX.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IO. ANDR. PFANNENSCMID

QVEDLINBVRGENSIS.

Thef. I.

Directe substitutus nihil accipit, si heres priore loco in-
stitutus hereditatem ipse adeat.

II. Fideicommissarie substitutus tunc demum ac-
cipit hereditatem si heres priore loco institutus eam adeat.

III. Directe substitutus non patitur detractionem Fal-
cidia, bene tamen fideicommissarie substitutus.

IV. Quoties testator ultra annos pubertatis substitutio-
nem extendit, toties hoc respectu fideicommissum subesse
praesumitur.

V. In substitutione militari filius post pubertatem dece-
dens Trebellianicam non detrahit de bonis a patre acceptis
substituto restituendis.

VI. De I. R. solus pater sub praetextu & forma substitu-
tionis filio condere poterat testamentum. De I. G. nulla ra-
tio superest, quare non etiam mater id facere possit.

VII. Pater pupillariter substituendo duplex quasi condit
testamentum.

VIII.

VIII. Clausula derogatoria & iuratoria vltimæ dispositio-
ni inserta non impedit, ne testamentum posteriore rumpatur:
nemo enim sibi ipsi legem dicere potest.

IX. Testamentum solenne maximam partem nuda reuocatione ante decennium elapsam reuocari potest, scilicet quoad legata & fideicommissa; imo & heredis institutio directa aliquando etiam minus solenni reuocatione maximam partem euerti potest vi fideicommissi.

X. Testamentum inofficiosum est, in quo is, cui debetur legitima; ab ea prorsus exclusus est per exheredationem rite, sed inique factam.

XI. Querela inofficiosi non datur, si aliud remedium competit.

XII. De I. R. heredis institutio directa erat essentialia testamenti sine qua subsistere non poterat. In Germania dicitur etiam Testament, & valebit dispositio vltima, in qua heredis institutio omissa.

T H E S E S

Occas. Tit. XX. vsque ad f. Lib. III. Insti.

PVBLICE DEFENDENDAE

AB AVCTORE

FRIDERICO IVLIO SPECKHVHN

MAGDEBVRGENSI.

Thes. I.

Verborum significatus, circa quos enucleandos constituendosque iuris architectus Tit. de legatis maximopere est sollicitus, I. G. parum aut plane non attendendi, sed linguæ Germ. indolis potissimum habenda est ratio.

D 2

II. Le.

II. Legato debito creditori, ius debitum petendi extinguitur, si creditori legatum solutum sit.

III. Principi ex testamento imperfecto legata non debentur: cuius rei ratio tamen vera non est, quam profert §. *fm. Inst. quib. mod. testam. infirm.*

IV. I. G. in quibusdam locis vxori dos prælegari non potest.

V. Captiuus atque Iudæis I. G. valide legari debet.

VI. Inutilis ac nullius plane momenti est eorum sententia, qui in re coniunctis non iuri accrescendi, sed iuri non decrescendi locum esse asserunt.

VII. Exiguus est vsus practicus dispositionis Instit. quod, re aliena legata, legatario incumbat probatio, defunctum sciuisse, se rem legare alienam.

VIII. Quæ de pretiis seruorum *tit. de lege Falcidia* disponuntur, falso applicantur ad equos in funebus nobilium duci solitos.

IX. Valet fideicommissum heredi præsentis impositum, etsi hic testatori non assenserit vel contradixerit.

X. Licet de testamenti validitate iudicio agatur; legatarius tamen legatum petere potest. *L. f. Cod. de Her. per.*

XI. Heredes ab intestato valide grauari possunt fideicommissio.

XII. Liberi vel parentes fideicommissio onerati & legitimam & Trebellianicam deducere nequeunt I. R. vsu fori G. certo respectu queunt.

XIII. Rogatio testium in codicillis non est necessaria; sed sufficit, si illi fortuito interuenerint.

XIV. Codicilli etiam fœminis testibus adhibitis subsistunt.

THE

T H E S E S

Occaf. Lib. III. Inft. tit. I. vsque ad XIV.

CONSCRIPTAE

QVAVM DEFENSOR ERIT

AVCTOR

CHRIST. GVILIELMVS KORNMANN

MAGDEBVRG.

Thef. I.

Frustra IUSTINIANVS *lib. III. Inft. tit. 2. §. 3.* vindicem naturalis æquitatis se iactat in eo, quod successorem, masculis antea tantum indultam, cum fœminis quoque communicauerit. Meo iudicio eadem hic fauoris ratio erga sexum fœmininum, quæ supra *lib. I. tit. 6. §. 7. & tit. 7. eod. lib.* fuerat in manumittendos. I. G. igitur prudentissime huc vsque in quibusdam locis fœminæ successione in bona hereditaria & feudalia interduntur.

II. In successione ab intestato sedulo distinguendæ sunt quæstiones: quis succedat, & quomodo succedendum.

III. I. G. inter collaterales quoad quæstionem: *quis?* simpliciter quondam obtinuit & in quibusdam locis adhuc obtinet regula: proximior excludit remotiorem cum declaratione: *halbe Geburt schreitet fort in ein ander Glied:* quoad quæst. *quomodo?* in capita temper valuit successio, *so viel Mund, so viel Pfund.*

IV. Ius repræsentationis est singulare beneficium contra iuris ordinarii regulam fratris defuncti liberis ideo concessum, vt personam patris præmortui repræsentent, & hoc modo æque propinqui fiant patruo defuncto ac fratres eius adhuc superstites.

V. Inde nepotes inter se soli concurrentes iure ordinario auo succedunt, neq opus eis est beneficio representationis.

VI. I. G. cessauit representationis figmentum.

VII. I. G. vnilateralibus magis fauet quam R. disponit enim ita de his: halbe Geburt schreitet in ein ander Glied und nimt Erbe in dem nächsten Grad.

VIII. Est casus in quo quis ex duplici & adgnationis & cognationis iure, duplicem quoque hereditatis sibi vindicare potest partem.

IX. I. G. priuati recte ineunt pacta successoria.

X. Inde & I. G. simplici pacta hereditatis cuiusdam iurium nuncium mittere licet.

XI. I. G. pacta & contractus non distinguit.

XII. I. R. recte se habet diuisio contractuum in reales, verbales litterales & consensuales. Nec Caius in Instit. dissentit. conf. ILL. DN. ALVDEWIG *Diss. de nexu script. & subscript. c. 1. §. 5.*

XIII. Doctrina DD. iuris R. de gradibus culparum est nimis obscura, nec in foris applicari potest ad facta. Ideoque I. G. ius nat. in hac quoque materia sectantes huius doctrinae indigestum chaos nil moramur. conf. THOMAS. *dissert. de gradibus culparum in contractu praest. c. 2. §. 19.*

XIV. Contractus nominati formulam actionis in Albo praetoris praescriptam habebant sibi propriam, praeterquam quod illis speciale nomen sit indulum, Qua propter contractus aestimatorius nequicquam ad illos referendus. I. G. nihil ex hac differentia pendet.

XV. Contractus, ad quos perficiendos neque traditione rei, neque verborum, neque litterarum solennibus opus est, sunt bon. fid.

THE-

T H E S E S

Occaf. Tit. XV & feqq. usque ad Tit. XXI Inst. Lib. III.

DEFENDENDAE

AB AVCTORE

IOAN. AVGVSTO FRAVENDORFF

CVSTRIN. MARCHICO.

Thef. I.

Translatio dominii in mutuo obtinet: quicquid regerat
Salmafius.

II. Si commodatarius rem commodatam alienauerit, aduersus possessorem b. f. I. G. commodanti rei vindicatio negatur: in variis locis recentiori iure conceditur.

III. Iurisprudentia Rom. formularis innumeris litibus aditum ad fora veterum præclufit, quæ in hodiernis ybique obuiæ sunt.

IV. Absentibus iur. Germ. valide stipulamur.

V. Neque stipulatio inutilis redditur, si stipulans eius fit iuri subiectus, a quo stipulatur.

VI. In materiam stipulationum multas steriles argutias & subtilitates congeffit Tribonianus in Germania nullum vfum habentes.

VII. Nullum iuramentum contra LL. valet de ratione naturali.

VIII. I. G. inter mercatores commendans pro mandante habetur: nisi expressa accesserit protestatio.

IX. Personalis exceptio debitoris fideiussori non prod-
est.

THE.

T H E S E S

Occaf. Lib. III. Inft. a Tit. XXII. ad XXVII.

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOANNES SAMVEL WILKE

ZÜLLICHOVIENSI-SILESIACVS

Thef. I.

Cambium tam proprium quam improprium negotium recentius est.

II. Cambium proprium continet negotium ex permutatione & mandato mixtum.

III. Implementum in contractibus consensualibus ad consummationem contractuum, non ad obligationem demum efficiendam pertinet.

IV. Contractus consensuales omnes sunt bonæ fidei.

V. Arrha ad emtionis venditionis substantiam non requiritur, modo de pretio conuentum sit.

VI. Neque pecunia parata (*baar Geld*) desideratur, sed de pretio fides haberi potest.

VII. Non emtionem venditionem, sed permutationem contrahit, qui in folle pecuniam dat.

VIII. Pluribus eadem res locata illi assignanda est, cui prius tradita est.

IX. Vix est vt obueniatur societas vniuersalis.

X. Inualida est societas, qua alter solus omne lucrum, alter solus omne damnum ferre debet.

XI. Nimium frequentes & vrgentes persuasiones, non consilii sed mandati instar censendæ.

XII. Licet remuneratio indeterminata promissa, quam vocant honorarium, a iudice in G. id potest determinari.

THE-

T H E S E S

Occas. Tit. XXVIII. XXIX & XXX. Lib. III. Instit. Justin.

ASSERET AVCTOR

IOAN. FRIDERICVS SCHVLTZ,

STENDAL.

Thes. I.

Contentiosissimæ lites in obligationibus, quæ quasi ex contractu oriuntur, meo quidem iudicio, faciles ad componendum; inanes tamen I. G.

II. Quasi contractus sunt negotia, quæ duas inuicem partes, alteram ex factio, alteram ex lege obligant, ob causas honestas.

III. Istæ autem causæ vel ex æquitate descendunt, vel ex utilitate. In vtramque lex vel fingit consensus, vel præsumit.

IV. Negotiorum gestionem etiam decreta naturæ volunt; neque parum interest reipublicæ, absentium rebus pro- uideri.

V. Censu negotiorum gestionis æstimanda etiam administratio in rebus pupilli aut prodigi, licet presentis, ac sine curatore.

VI. Ius Germanicum non indiget schemate quasi contractus in tutelis.

VII. Facti errore solutum repeti potest, vt indebitum: idemque in ignorantia iuris, vbi patrimonium deminutum.

VIII. Verus videtur esse contractus in recepto, quo cau- pones tenentur, nauæ, cet.

IX. Ius G. non patitur lites excrefcere in duplôm aut quadruplum; neque piis causis in hoc aliquid indulget sin- gulare.

X. Iure G. seruus obligationem acquirit domino ex mandatis.

E

XI.

- XI. Inuito creditori soluere potest extraneus.
 XII. Neque dubitandum, quin etiam pro inuito debi-
 tore solui queat.
 XIII. Nouante muliere, redditur obligatio prior; sed
 pupillo, expirat profus.
 XIV. Iure G. seruus expromissoris partes valide sustinet.
 XV. Ius G. opus non habet Aquilianæ stipulationis Iusu;
 sed tollit obligationem, die Quittung.
 XVI. Iure G. sufficere deberet in nouitione: wenn
 jemand, die Schuld auf sich zu nehmen, versprochen.

T H E S E S

Occaf. *Institut. Lib. IV. Tit. 1-V.*

QVAS PVBLCÆ DEFENDET

IO. ANDR. PFANNENSCHMID,

QVEDLINBURGENSIS.

Thef. I.

Delictum in statu reipublicæ est factum lege positua pœ-
 na notatum.

II. In Germ. omnia delicta pro publicis reputan-
 tur, partim quod in C. C. C. omnibus delictis publicæ pœnæ
 dictatæ sint; partim quod ex I. Can. processus inquisitorius
 receptus sit, vbi iudex ad probabilem denunciationem ex offi-
 cio causam cognoscere tenetur.

III. Diuisio furti in manifestum & nec manifestum in
 Germania exigui vsus erit: effectus enim huius diuisionis,
 pœna scilicet priuata, hodie cessat.

IV. Scrutatio domestica in Germania non nisi iussu iu-
 diciali fit. Secus erat apud Rom.

V. Is, qui furtum concepit, der Diebes-Heeler, ordi-
 naria

naria pœna furti plectendus, si tantum ex furto participauerit, quantum ad illam requiritur.

VI. Si forsitan furtum a parentibus & liberis, item coniugibus, sit commissum, pœnæ ordinariæ locus non est, atque ultra ergastulum non procedendum; immo magistratus ex officio in has personas non inquit.

VII. Cum in Germania pœnæ priuatæ Romanæ receptæ non sint: læsus sola damni reparatione contentus esset debet.

VIII. Et hinc etiam sequitur, totam doctrinam de diuersis capitibus Legis Aquiliæ ad nos applicari haud posse.

IX. Actio iniuriarum æstimatoria tamen in Germania in quibusdam locis ex I. R. recepta est; in quibusdam vero abrogata.

X. Qui iniuriam sibi illatam ad animum non reuocauit, ei non datur actio.

XI. Immo si quis iniuriam ad animum reuocauerit, ex postfacto vero signis perspicuis remissionem iniuriæ declarauerit, actio iniuriarum remissa censetur.

XII. Si iniuriatus cum iniuriante ante motam actionem in gratiam redierit, magistratus leuiorem imponit pœnam.

T H E S E S

Occas. Tit. VI. vsque ad Tit. IX. Lib. IV. Instit.

PVBlice DEFENDENDAE

AB AVCTORE

FRIDERICO IVLIO SPECKHVHN,

MAGDEBVRGENSI.

Thes. I.

Iur. Germ. actio recte definitur, quod sit medium coram magistratu persequendi id, quod sibi debetur.

E 2

II. Fru-

II. Frustraneus est interpretum labor sese torquentium in inueniendo illo casu, cuius Imperator §. 2. *Instit. de Action.* mentionem iniicit; cum ipsa actio negatoria hic innuatur.

III. I. G. omnes actiones sunt publicæ autoritatis.

IV. Actiones dupli, tripli, quadrupli in G. foris cessant.

V. Actioni in factum ex iureiurando extraiudiciali in Germania vix aliquis vsus est.

VI. Idem de constituta pecunia dicendum.

VII. Inter actiones bonæ fidei & stricti iuris hæc etiam erat differentia, quod illæ ab arbitris; hæ vero a iudicibus essent discutiendæ. Conf. ILL. DN. HEINECCI *Antiq. R. tit. de act. I. G.* nullus huius distinctionis actionum est vsus. THOMASIVS *Annot. ad Instit. lib. IV. tit. 6.*

VIII. Arbitrariæ & b. f. actiones non sunt vnus eiusdemque naturæ.

IX. Omnes species actionum b. f. *tit. VI. §. XXXVIII.* esse propõsitæ, probari haud poterit.

X. Actio stricti iuris in effectu facile in actionem b. f. conuerti poterat I. R.

XI. I. R. quondam plus petens causa cadebat. I. G. nihil plus petitio efficit, quam vt actor in expensas frustra alteri causatas condemnetur, saluo præterea ipsi manente iure.

XII. Fundamentum beneficii competentia est humanitas lege ciuili firmata.

XIII. Liberi ac serui delinquentes propria conuentione tenentur I. G. Cessant igitur moribus noxales actiones.

XIV. Exceptionis SC. fulti Macedoniani in Germania nullus est vsus. Vid. ILL. DN. a LVDEWIG *Opusc. de Muruo Diff. VII.*

THE-

Occaf. *Lib. IV. Inft. tit. X. usque ad XIV. incl.*

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

CHRIST. GVILIELMVS KORNMANN,

MAGDEBVRG.

Thef. I.

Iur. Rom. ipſius domini præſentia in iudicio requirebatur, conf. ILL. DN. HEINECCII *Antiq. R. lib. 4. tit. 10. § 2.* quod I. G. ſecus, fruſtra dominium litis tuadente Reſc. Imperii, vid. ILL. DN. BOEHMERI *Iur. Eccl. L. I. T. 38. §. 43.*

II. I. R. procurator differebat ab actore. Formula inde etiam in fora G. peruenit, quod tutor ſolus non conſtituat procuratorem, ſed actorem.

III. I. R. ad dominium litis transferendum requiritur titulus, quem ſuppeditat mandatum, & modus, qui accedit ex litis conteſtatione. I. G. procurator tantum indiget mandato.

IV. Satisdatio *Lib. 4. Inſtit. tit. 10.* ſumitur pro omni cautione.

V. I. R. recte liberatur a ſatisdatione de iudicio ſiſti poſſeſſor rerum immobilium, licet dominium eius ſit reuocabile, vel actor de ipſis iis bonis reo litem mouerit. I. G. cautio ceſſat in poſſeſſoribus rerum immobilium.

VI. In prorogata iuriſdictione prorogans non tenetur ad cautionem de iudicato ſoluendo.

VII. Iudex nimia cautione onerans tenetur ad id, quod intereſt.

VIII. Cautio de lite proſequenda ſuperflua eſt.

E 3

IX.

IX. I. Can. actiones rei persecutoriæ ex delicto contra heredes dantur, licet nihil exinde ad illos pervenerit.

X. Actiones, quæ alias morte expirant, contestatæ ad heredes transeunt.

XI. I. R. exceptiones in sensu strictissimo sunt appendicula ex l. N. defumtæ, a prætore formulis actionum ad iudicem pedaneum datis adiectæ, ad elidendam duram actionem civilem.

XII. Inde actionibus b. f. exceptiones ipso iure inesse dicuntur. Contra: in actionibus stricti iuris exceptiones sunt facti; quæ tamen alio respectu dicuntur *iuris*.

XIII. In sensu generaliori tam secundum Ius Rom. quam Germ. exceptiones sunt defensiones rei per allegationem causarum intentionem actoris excludentium. conf. DN. PRAES. *diff. de vera indole except. legit. ad caus. §. 5.*

XIV. I. G. omnes exceptiones simul in primo termino proponendæ.

THESES

Occaf. Tit. XV. usque ad Tit. XVII. Lib. IV. Inst.

QVAS PVBLICE DEFENDET

AVCTOR

IOAN. AVGVSTVS FRAVENDORFF,

CVSTRIN. MARCHIVS.

Thes. I.

Possessio non est species iuris in re.

II. Possidentes merito prædicantur beati.

III. Reus iuramentum calumniæ detrectans ceu confessus & convictus condemnari potest.

IV. Qui

IV. Qui responso collegii iuridici nixus causa cadit, in expensas condemnari regulariter nequit.

V. Iuramentum aduocatorum de iustitia causæ hodie non requiritur, nisi in appellatione.

VI. Inter remedia coercendi temere litigantes non vltimum locum occupat pecunia, vulgo, Succumbenz-Geld, dicta.

VII. Damnatus ob dolum in contractibus aut delictis in Germania non statim fit infamis.

VIII. Processus inquisitionalis in fora Germanica introductus accusatorio est preferendus.

IX. Prouerbum: *Wo kein Kläger, da ist kein Richter*, hodie ad ciuiles processus est restringendum.

THESES

Occas. Tit. XVIII. Lib. IV. Instit.

QVAS PBLICE DEFENDET

AUCTOR

IOANNES SAMVEL WILKE,

ZÜLLICHOVIENSI-SILESIACVS

Thef. I.

O publicæ crimina quilibet iure Rom. ex populo agere poterat.

II. Et solenni quidem accusatione, cum inscriptione in crimen coniuncta.

III. Germ. iure iudicia publica sunt tractatio de criminibus publicis eorumque vindicatione a magistratu criminali peragenda.

IV. Pro-

IV. Processus accusatorii, multis quippe difficultatibus obstricti, hodie sunt rariores in Germ.

V. Frequentiores vero & receptiores inquisitorii.

VI. Omnibus criminibus hodie in Germania publica poena est constituta.

VII. Homicidia in dolosa, culposa & casualia diuiduntur.

VIII. Homicidium commissum ab eo, qui in relicta, licito modo, licito tempore versatus, non nisi casuale est.

IX. Vna ex his circumstantiis deficiente, in culpofum statim degenerat homicidium.

X. Huc quoque medicorum homicidia culpofa refer, pro modo culpae admiffae punienda.

XI. Assassinium committens vti latro rota puniendus est.

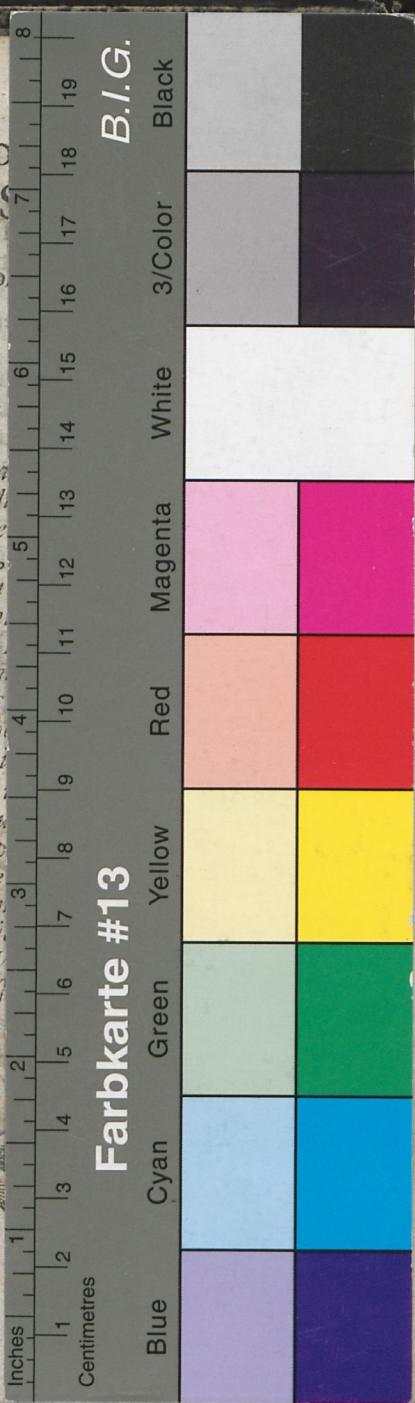
XII. Ius canonicum *c. i. de homicid. in 6to* non eosdem sub assassinis intelligit, quos vulgo ita dicunt.

Ko 1924

X. 236 64 19

PROGRAMMA IVRIDICVM
DE
BROCARDICO:
ILLIQVIDI CVM LIQVIDO
NULLA EST COMPENSATIO

Ad L. ult. §. i. C. de Compensat.

VVLGO:

Geld vor, Recht nach,

QVO
DISPVATIONES SABBATHINAS
PVBLICAS
INDICAT

ET
AD EAS AVDIENDAS
PATRONOS ATQVE FAVTORES
QVA DECET OBSERVANTIA
INVITAT

D. IOANNES TOBIAS CARRACH
IVRIVM PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS

HALAE MAGDEBVRGICAE
TYPIS IOANNIS FRIDERICI GRVNERTI
RECVS. ANNO MDCCCL.

(5)